

[Statsministeren]

at der lægges et øget og stærkt pres på Sydafrika, netop for at få landet til at afvikle apartheidsystemet, og det skal ske, mens det endnu kan ske på fredelig facon.

Danmark har allerede iværksat en række foranstaltninger over for Sydafrika, men jeg må have lov til at sige, at skal boykot og sanktioner være effektive og virkelig kunne mærkes i Sydafrika, ja, så må disse skridt tages af en bred kreds af lande i fællesskab. Det nytter ikke, at Danmark puster sig op i troen på, at vi alene ved boykot kan løse de problemer, der er med apartheid dernede.

Derfor går vi ind for, at De Forenede Nationers sikkerhedsråd vedtager sanktioner ud over den bindende våbenembargo, som allerede er gældende over for Sydafrika. Regeringen koncentrerer sine bestræbelser om at opnå den nødvendige brede tilslutning til foranstaltninger over for Sydafrika, der kan påvirke landet til at medvirke til fredelige løsninger i det sydlige Afrika.

Regeringen bestræber sig på at fremme afskaffelsen af apartheid og enhver anden form for racediskrimination for at opnå lige rettigheder for alle i det sydlige Afrika. Og, som jeg sagde før, det haster. Det må ske snart, og man må gøre alt, hvad der kan gøres, for, at det kan ske på fredelig vis.

De informationer, jeg fik dernede, gik ud på, at for det første er der krig, og for det andet er der en meget, meget stor risiko for, at denne krig vil eskalere. Derfor er det det, vi må og skal gøre.

Steen Folke (VS):

Statsministeren henviser til, at Danmark går ind for, at sikkerhedsrådet skal vedtage mere omfattende boykot af Sydafrika. Statsministeren ved naturligvis udmærket, at det er aldeles risikofrit, fordi statsministeren også er klar over, at i sikkerhedsrådet sidder bl. a. de store vestlige magter, de store kapitalistiske lande, som har overordentlig store økonomiske interesser i Sydafrika, og som i årevis har forhindret, at der skete noget effektivt, som kunne være med til at vælte apartheidregimet dernede. Derfor er det ganske risikoløst at sige, at Danmark går ind for, at sikkerhedsrådet skal vedtage disse ting.

Det, der kunne være tale om, var, at Danmark eventuelt sammen med andre lande, de

nordiske lande f. eks., kunne gå i spidsen, hvis man virkelig mente noget med det, men det er der nok ikke så meget der tyder på.

Men tilbage til det, der var mit spørgsmål. Statsministeren siger, der er ingen ændring i politikken. Det er muligt, men så er jeg bange for, at det må fortolkes på den måde, at denne kritiske dialog – man skal ikke hænge sig så meget i begrebet, men se på det reelle indhold – i virkeligheden er noget, regeringen hele tiden har ønsket. Eller vil statsministeren bestride, at statsministeren under besøget i Tanzania over for præsident Nyerere ventilerede denne idé om, at Danmark med flere lande kunne formidle noget til dels Rhodesias magthavere og dels Sydafrikas magthavere? Jeg har forstået, at præsident Nyerere i den forbindelse talte om en dialog med djævelen og afviste det meget håndfast. Jeg har forstået, at han talte om, at disse racister i disse lande, i Sydafrika først og fremmest, ikke vil lytte og ikke kan høre. Præsident Nyereres udtalelser kan dårligt opfattes på anden måde, end at statsministeren reelt har foreslået eller antydnet – hvad ved jeg – en sådan dialog og en dansk rolle i den forbindelse. Det beklager jeg.

Ib Nørlund (DKP):

»Når man gør en rejse, kan man fortælle noget«, siger et gammelt ord, og det er de to første spørgsmål i dag også en slags udtryk for. Jeg er ikke underrettet om, hvad statsministeren har meddelt i det udenrigspolitiske nævn, men der foreligger offentligt dels referater i pressen af, hvad statsministeren sagde i Tanzania, dels dementier af det. Jeg vil derfor henstille, at det også bliver sagt til offentligheden, hvad det egentlig var, der blev sagt.

Jeg har bemærket, at der i hvert fald fra præsident Nyereres side er givet svar på nogle ting, bl. a. det med dialogen med djævelen. Men præsident Nyerere sagde også en anden ting ifølge gengivelserne, nemlig at vejen til at øve pression på en magt som Sydafrika ikke består i at gøre sig afhængig af den. Jeg vil gerne vide, om statsministeren kan tilslutte sig dette synspunkt – også i erindring om, at der er planer om at gøre Danmark mere afhængigt af sydafrikansk kul end tidligere.

Bolvig (RV):